

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżonowie, Wydział II Karny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SR Danuta Raś

Protokolant: Katarzyna Czaplicka

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 286 § 1 kk i art. 300 § 2 k.k.

na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego A. D.

na postanowienie zatwierdzone przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D. w dniu 21 sierpnia 2014r. o odmowie wszczęcia śledztwa,

na podstawie art. 329 § 1 kpk w zw. z art. 465 § 2 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego A. D. na postanowienie zatwierdzone przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D. w dniu 21 sierpnia 2014r. w sprawie sygn. akt (...) o odmowie wszczęcia śledztwa i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 3 marca 2014r. pełnomocnik pokrzywdzonego A. D. złożyła zawiadomienie o popełnieniu przez W. S. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 296 k.k. i z art. 300 k.k. wskazując, iż w dniu 31 października 2012r. strony zawarły umowę sprzedaży na kwotę 13 157,24 zł., z której W. S. wywiązał się tylko w części, a Komornik Sądowy poinformował, iż postępowanie egzekucyjne zostanie umorzone, ponieważ w jego toku nie ustalono majątku dłużnika, do którego można skutecznie skierować egzekucję. To zaś, zdaniem pełnomocnika pokrzywdzonego, wskazuje że dłużnik zataja majątek.

Postanowieniem zatwierdzonym przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D. w dniu 21 sierpnia 2014r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawach;

- doprowadzenia w dniu 30 października 2012r. w D. A. D. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 2 157,24 zł wprowadzając go w błąd co do zamiaru wywiązania się z płatności za pobrany towar w postaci artykułów elektrycznych tj. o czy z art. 286 par. 1 k.k.- wobec braku znamion czynu zabronionego (art. 17 par. 1 pkt 2 kpk);

- udaremnienia w okresie od 7 czerwca 2013r. do 10 kwietnia 2014r. w D. wykonania orzeczenia sądu w sprawie (...) (...) na rzecz zaspokojenia swojego wierzyciela A. D. przez W. S., który ukrywał, usuwał i zbywał składniki swojego majątku działając na szkodę ww tj. o czyn z art. 300 par. 2 k.k. - wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie czynu zabronionego (art. 17 par. 1 pkt 2 kpk);

Na powyższe postanowienie w ustawowym terminie złożyła zażalenie pełnomocnik pokrzywdzonego zarzucając naruszenie przepisu art. 297 kpk przez zaniechanie rzetelnego ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, poprzez zaniechanie wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, przez niezabrnięcie, niezabezpieczenie i nieutrwalenie w niezbędnym zakresie dowodów dla sądu, w tym m.in. nieskorzystanie z osobowych źródeł dowodowych tj. świadków, biegłych i osób trzecich oraz art. 17 par. 1 pkt 1 przez niewłaściwą jego interpretację, polegającą na błędnym ustaleniu, iż czynu nie popełniono.

Podnosząc powyższe, wniosła o uchylenie postanowienia w całości i przekazanie postępowania do dalszego prowadzenia a także o przesłuchanie zawiadamiającego i podejrzanego na okoliczności wskazane w treści zawiadomienia.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniu skarżącego, oskarżyciel publiczny słusznie przyjął, iż brak jest uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przestępstw, wskazanych w zawiadomieniu o podejrzeniu ich popełnienia, co jest niezbędnym warunkiem wszczęcia śledztwa. Przepis art. 303 k.p.k. stanowi bowiem, że postanowienie o wszczęciu śledztwa wydaje się, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. Zgodnie zaś z art. 305 § 1 k.p.k. postanowienie takie (o wszczęciu lub odmowie wszczęcia) organ powołany do prowadzenia postępowania przygotowawczego obowiązany jest wydać niezwłocznie. Skoro zatem oskarżyciel publiczny odmówił wszczęcia śledztwa, to wszystkie zarzuty skarżącego oparte o przepis art. 297 k.p.k. wskazującym na cele i zasady rządzące wszczęciem już postępowaniem przygotowawczym uznać trzeba za chybione, gdyż podstawą decyzji w przedmiocie wszczęcia postępowania jest, zgodnie z brzmieniem powołanego wyżej przepisu z art. 303 k.p.k. jest **uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa** wynikające z samego zawiadomienia (bez wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, pomimo niezabezpieczenia i nieutrwalenie w niezbędnym zakresie dowodów dla sądu, w tym.in nieskorzystanie z osobowych źródeł dowodowych tj. świadków, biegłych i osób trzecich. Przy braku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa, organ postępowania przygotowawczego nie ma obowiązku w sposób "wszechstronny" poszukiwania okoliczności, które dopiero być może mogłyby uzasadniać podejrzenie popełnienia jakiegoś przestępstwa. Nabierając przekonania o braku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, nie ma też obowiązku poszukiwania innych okoliczności, które mogłyby uzasadniać przesłanki wskazane w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa. Tym bardziej w sytuacji, gdy w zawiadomieniu o przestępstwie skarżący nie wskazuje tak naprawdę na żadne ze znamion przestępstw, na które się powołuje.

Zgodnie z art. 286 § 1 kk przestępstwo oszustwa popełnia ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub

cudzym mieniem **za pomocą wprowadzenia jej w błąd** albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Określony w powołanym wyżej przepisie występki jest przestępstwem umyślnym zaliczanym do tzw. **celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych**. Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.02.2009r., III KK 245/08, Biul. PK 2009/3/23).

W niniejszej sprawie natomiast nie sposób przyjąć, by zawierając umowę sprzedaży, kontrahent skarżącego miał już w tym momencie zamiar nie wywiązania się z zawartych umów i w chwili jej zawierania w jakikolwiek sposób wprowadził pokrzywdzonego w błąd lub błąd ten wyzyskał w rozumieniu art. 286 § 1 kk. Brak jest bowiem podstaw, upoważniających do twierdzenia, że W. S. nie miał finansowych możliwości wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania. Wskazać też trzeba, że po wezwaniu do zapłaty dłużnik wykonał zobowiązanie aż w 84%. Z rozpytania tegoż wynika też, że w chwili zawierania umowy, kondycja finansowa jego firmy była dobra. W niedługim czasie po tym utracił dopiero płynność finansową, co pociągnęło za sobą kłopoty ze spłatą zobowiązań. Taki wniosek wypływa też z zeznań pokrzywdzonego, który wskazał, że rzetelne wywiązanie się z zobowiązania W. S. gwarantował stały i zaufany klient skarżącego - M. G. (1), co upoważnia do twierdzenia, że M. G. (2) znał i dobrze oceniał sytuację finansową firmy osoby, której wywiązanie się z zobowiązania wierzycielowi gwarantował. To zaś prowadzi do wniosku, że wskazane w zawiadomieniu zachowanie kontrahenta skarżącego nie wypełnia znamion czynu zabronionego, a z zachowaniem tym wiąże się jedynie zagadnienie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy sprzedaży, które nie wymaga ingerencji prawa karnego. Niewykonanie zobowiązania płynącego z zawartej umowy stanowiłoby przestępstwo tylko

wówczas, gdyby osoba podejrzewana wyłudziła świadomie, to jest z zamiarem niespłacenia przyjętego obowiązku zapłaty. Sam fakt niewykonania tego obowiązku w niewielkiej części, choćby nawet spowodowane było nierzetelnym zachowaniem dłużnika, nie może jeszcze stanowić dostatecznej podstawy do uznania winy za wyłudzenie, skoro żadna z okoliczności towarzyszących zawartej umowie nie pozwala na ustalenie, że już w momencie zawierania umowy sprzedaży W. S. nie miał zamiaru zapłaty za zakupiony towar. Przeciwnie, realia niniejszej sprawy pozwalają na wyprowadzenie wniosku, iż powód taki powstał po dokonaniu rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego. Tym samym Sąd podziela stanowisko oskarżyciela publicznego, że we wskazanym w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa zachowaniu dłużnika skarżącego brak jest zarówno przedmiotowych jak i podmiotowych znamion czynu zabronionego. Na uzasadnione podejrzenie istnienia takich znamion zupełnie nie wskazują też zarzuty zażalenia, których gros stanowi powielenie treści zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Przepis art. 300 § 2 k.k. stanowi zaś, kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że **usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem**, bądź usuwa znaki zajęcia podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Tymczasem o takich znamionach zachowania dłużnika, nie zawiadamia też sam skarżący. **Brak uzasadnionego podejrzenia popełnienia takiego przestępstwa** wynika już z samego zawiadomienia. Pełnomocnik skarżącego na realizację znamion przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. wskazuje podając, że dłużnik skarżącego "podczas czynności egzekucyjnych zataja majątek, co doprowadziło do przesłania zawiadomienia o wysłuchaniu wierzyciela przed umorzeniem z uwagi na bezskuteczność działań" co w sposób ewidentny wiąże z informacją uzyskaną od Komornika Sądowego, że postępowanie będzie umorzone, ponieważ w jego toku nie ustalono majątku dłużnika, do którego można skutecznie skierować egzekucję. przyjmując zapewne jako rzeczywistą, prostą zależność, że skoro w toku postępowania nie ustalono majątku dłużnika, to pewnie dlatego, że dłużnik go zataił. Przy tym, poza gołosłownym stwierdzeniem, nie zostało popartym najmniejszym nawet przykładem, jakie składniki swojego majątku zagrożone zajęciem dłużnik ten miał zbywać, czy ukrywać przed wierzycielem. Zauważyć jednocześnie trzeba, że dłużnik nie został też wezwany do złożenia stosownego oświadczenia w przedmiocie wyjawienia majątku, a wierzyciel poza informacją uzyskaną od Komornika Sądowego o tym, że "dłużnik figuruje w Urzędzie Skarbowym jako osoba prowadząca działalność gospodarczą (...) nie posiada zgłoszonego rachunku bankowego, nie posiada nadpłaty podatku, nie jest właścicielem pojazdów" nie posiada żadnej wiedzy czy dłużnik posiada jakieś mienie ruchome i nieruchome i nie wiem czy takiego mienia wyzbywał się podczas trwania postępowania egzekucyjnego" (zeznania wierzyciela karta 13, co świadczyć musi o tym, że wskazane podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. sformułowane przeciwko dłużnikowi skarżącego w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa oparte jest bardziej na podstawach hipotetycznych niż jakichkolwiek faktycznych, co przyjęcie braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie czynu zabronionego czyni zasadnym, a tym samym braku uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego. Wniesiony przez pełnomocnika skarżącego środek zaskarżenia zaś nie zawiera żadnych nieznanymi wcześniej organowi ścigania racjonalnych argumentów, które pozwalałyby przyjąć odmienną ocenę, a ogranicza się jedynie do polemiki z prawidłowym rozstrzygnięciem Prokuratora.

Z tych wszystkich względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd orzekł jak w sentencji.